

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 1143. Usque Ad Annum 1176

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1762

VD18 90118014

§. 11. Conventus ad S. Dionysium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66377](#)

Sæcul. XII.
A.C. 1169.

rum Angliæ constantiam laudabant, qua Gilberto & Præfectis Regiis obstitissent, petentibus, ut Jurisdictioni Thomæ Archiepiscopi sui renunciarent. Tandem Papam rogabant, ut hunc Schismaticum ceterosque a Thoma excommunicatos coerceret.

§. XI.

Conventus ad S. Dionysium.

Inter hæc Rex Angliæ pacis negotium repetiturus, aut saltem lucraturus inducias, Vivianum Nuncium ad se vocat, & addito Jurejurando promittit, securum se ejus consilia & mandatis Papæ obtemperaturum, ut sic Ecclesiæ pax rediret. Qua pollicitatione lætissimus Vivianus, tanquam re jam confecta, data ad Archiepiscopum Cantuariensem epistola, eum Lutetiam Parisiorum ad primam Dominicam post S. Martinum, nempe ad diem decimam sextam Novembris, advocat, Illa enim die ambos Reges in Monasterio S. Dionysii ad colloquendum congressuros esse, & quidem Regem Angliæ susceptæ piæ peregrinationis specie præsto futurum. Thomas Viviano respondit, ipsum, tempore Legationis suæ elapso, non nisi cautissime ad Regem Angliæ ire oportuisset. Ego vero, subjungit, *mandatis tuis obtemperare non amplius teneor, nec capere valeo,*

3. ep. 9.

3. ep. 10.

valeo, qua spe ad me vocandum tam facile Sæcul. XII.
adduci potueris. Id tamen S. Sedis Re- A. C. 1169.
verentia & tuæ dabo amicitiae; obvium
me tibi inferam Corvolii proxima die
Veneris, ex tuo ore percepturus, quid
nobis de hac profectione sperare liceat.
Nempe Regis Angliæ astutia magis
Thomæ quam Viviano perspecta erat.
Thomam autem etiam Rex Franciæ,
aliique viri prudentiæ eximiæ, urgebant,
ut ad illud colloquium se conferret.

Cum ergo Vivianus ad Monasterium
S. Dionysii pervenisset, a Rege Angliæ
petebat, ut promissis staret; sed ista se
promisso neganti Vivianus malam fidem
publice exprobavit, fraudemque qua
ad se decipiendum usus fuisset. Thomæ
autem exinde dixit, non meminisse se,
quod aliquando mortalium quemquam
usque adeo mendacem novisset. A Mo-
nasterio S. Dionysii redeuntem & præter
Montem Martyrum iter facientem Henri-
cum Regem Thomas adiit, & præsenti-
bus Conciliatoribus Rotruvio Archiepi-
scopo Rotomagensi, Frogerio Episcopo
Sagiensi, ac quibusdam aliis, rogavit,
ut in Dei & Romani Pontificis gratiam
sibi suisque pacem, Regiam Benevolen-
tiam, & Bona ablata restitueret, pro-
mittens, se quidquid Archiepiscopus
Regi suo deberet, redditurum. Re-
spondit Rex; Se vero optima mente
quam-

Sæcul. XII.
A.C. 1169.

quamcunque conquerendi causam oblivisci, & Archiepiscopo simpliciter ignoroscere. Si autem Thomæ aliqua superessent, quæ contra se afferret, velle se Curiæ Regis Franciæ, Ecclesiæ Gallicanæ, aut Scholæ Parisiensis judicio acquiescere. Hic cognoscimus, quanta jam illa ætate Scholæ hujus auctoritas fuerit.

3. ep. 62.

Tum S. Thomas Regi; Se quidem nec Judicium Regis Franciæ, nec Ecclesiæ Gallicanæ (omissa Scholæ Parisiensis mentione) recusare, sed malle cum Rege, Domino suo, amice transigere, quam in quocunque foro causam dicere. Mox Regi obtulit commentarium, in quo ea, quæ a Rege petebat, adnotaverat, viva voce adjiciens, cupere se ad osculum pacis admitti, sibique medium partem rerum mobilium restitui, quibus debita sua solveret, ædificia restauraret, & damna, quæ Ecclesiæ suæ ipso absente emersissent, resarciret. Prælegitur Commentarius, omnibusque præsentibus, quæ continebat rationi consentanea videbantur. Sed Rex tam ambigue & per tot verborum ambages respondit, ut simplices quidem ipsum omnia concedere crederent, at sapientiores facile inteligerent, non nullas conditiones adjici Gervas vit. intolerabiles. Ne osculum pacis daret
2. c. 30. excusabat se; quod id quidem lubentissime

Sæcul. XII.
A. C. 1169.

tissime facturus fuisset, nisi aliquando, cum iracundia animum superasset, publice jurasset; nunquam se Archiepiscopo, quamcumque pacem tandem iniret, hoc osculum daturum esse. Quantumcumque autem omnes rogarent, id ab obstinato impetrare non potuerunt. Cumque Vivianus Ludovicum Regem Franciæ instantissime oraret, ut pro Archiepiscopo intercederet, respondit, se nolle Regi hospiti in suis ditionibus commoranti molestum esse. Thomæ autem familiariter dixit: *Etsi mibi tot talenta offerrentur, quot Alexander Rex Phocioni Atheniensi misisse dono narratur, nolle, si Thomas essem, in Regis Angliæ potestatem me tradere, nisi prius osculo pacis fidem firmasset.* Ita solutum est istud colloquium (*).

Nihil-

* Centum.

(*) Caveus Scriptor Anglus Catholicæ Doctorinæ & Doctoribus Romanæ Ecclesiæ semper & injuria iniquus, in Sæc. Waldensi, pag. 236. de S. Thoma Cantuariensi Sententiam ferre ausus est; quod fuerit Vir, ad miraculum usque ambitiosus & protervus &c. Et inferius: Longum esset omnia Viri procacissimi ausa nefaria commemorare; quoties ille in Principis sui caput conjurarit &c. Huic Calumniatori S. Thomas ambitiosissimus videtur, Vir, qui per aliquot annos in exilio versari & cum extrema paupertate luctari pro causa Ecclesiæ maluit, quam in

Sæcul. XII. Nihilominus, ut novorum fœderum
A. C. 1169. spem nutriret, Rex Angliæ, missis nun-
ciis, Viviano viginti marcas argenti pol-
licitus est, rogans, ut iterum operam
3. ep. 28. suam impenderet. Sed respuit ille ob-
3. ep. 61. 65. latam pecuniam, & dato responso ex-
probra-

in Anglia primis honoribus affici & maximis
divitiis frui. Conjunctionis in caput Regis
sui accusat Virum Sanctum nullo teste, nullo
argumento. Reprehendit etiam in eodem Para-
grapho Thomæ ex Anglia fugientis contumaciam,
& silentio premit vitæ ejus periculum, quod
non factum fuisse, quamprimum in Angliam re-
vectus est, funestus eventus docuit. Denique
Caveus, quæcunque injustæ causæ speciem præ-
bere possunt, memorat, sed reticet S. hujus
Archiepiscopi bonam fidem, zelum, fortitudi-
nem, rigorem vitæ, & ad genua Regis sui fa-
pius accidentis humilitatem. Silentio prætent
Henrici Regis levitatem, fraudulentiam, avan-
tiam. Dissimulat, quod in suis Mandatis, supra
§. 10. relatis, talia imperaverit, quæ etiam sili
in Anglia Episcopi recusarunt & damnarunt.
Non meminit Caveus, quod Henricus Juris
dictioni Pontificis Romani, quem tamen Patrem
& Dominum suum appellabat, se subtrahens
molitus fuerit. Nullam mentionem affert cru-
delitatis, qua Rex Angliæ non solum S. Tho-
mam, sed etiam omnes ejus Clientes & proprie-
quos innocentes persecutus fuerit.

Judicet Lector, an in hujusmodi Scriptore
Protestante amor veritatis deprehendatur.

probravit, quod promisso pretio sibi ^{Sæcul. XII.}
Legato Apostolico voluisset illudere. A.C. 1169.
Ceterum, ideo pacem exoptare Henricus Rex tantopere videri cupiebat, quod ^{3. ep. 63.}
effectum profectionis in Italiam ab Archi-
episcopo Senonensi & Gratiano susceptæ
vehementer pertimesceret. Misitque
Romam Legatos, qui diligentissime cu-
rarent, ne huic Archiepiscopo Legati
potestas in suis ditionibus committere-
tur. Thomas quoque, missis Romam
nunciis, Pontificem omnia edocuit, quæ
in ultimo colloquio acta fuerant. Præ-
terea Rex Ludovicus de suis viros mi-
sit, qui Papam rogarent, ne ampliores
inducias Henrico Regi concederet. Ar-
chiepiscopus vero Senonensis in ipsis
Papæ conspectu suppliciter petebat, Di-
tiones Henrici Interdicto subjici, nisi pa-
cem Ecclesiæ redderet.

§. XII.

Altera Papæ ad Regem Angliæ Legatio.

Postquam Alexander Papa Gratianum
& Vivianum Nuncios in Franciam ^{4. ep. 1. 2.}
nullo successu misisset, adhucdum Regi
Angliæ meliorem mentem indere opera
virorum singulari pietate conspicuorum
conatus est. Et primo quidem hanc
provinciam commisit Anhelmo Episco-
Hist. Eccles. Tom. XVII.   U u   po